

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétféle és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 142. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914 június 25

A nagyvilág küszöbén.

Ezer és ezer fiu és leány lép most az iskolai év elmúltával a nagyvilág küszöbére. Ifju lelkek előtt megnyílik a váravárt nagy perspektíva és nem hisszük, hogy az ezer és ezer kezdő között egy is lenne, aki nem felcsigázott reménységgel lépi át ezt a küszöböt.

Nagyon nehéz a pályaválasztás. Ez a nagy zord és rideg kérdés, mellyel szemben úgy az iskolából kikerült ifjak, mint a szülők tehetetlenül állanak. Eppen az a baj, hogy sok ifju és sok szülő nem ismeri be ezt a tehetetlenségét és a gyermek olyan pályára kényszerül lépni, amelyhez sem kedve, sem tehetsége nincsen. És így esik meg aztán nagyon sokszor az életben, hogy ezren és ezren vannak, akiknek büszke reménysége csüggedő tétovázással törpül hamarosan, mert a választott, vagy a reájuk oktrojált pályán nem találták meg azt, amit kerestek.

Legüdvösebbnek, legcélszerűbbnek ezért azt tartanók, ha a szülőknek vagy még inkább az ifjaknak humánusan érző tanáraik mutatnák meg az élet küszöbén a jövő felé vezető legbiztosabb utat; a tanárok kísérik a gyermeket a szellemi és lelki fejlődés első stádiumától egész az érettséget jelző korig; ezalatt ők vannak hivatva a gyermekek szellemi és erkölcsi fejlődését szeretetteljes aggodalommal figyelemmel kísérni, ők ismerik hajlamaikat, képességeiket és valóban az lenne a tanrendszer legideálisabb alakja, ha a tanítás befejezésekor a tanárok mutatnának utat a jövő felé az élet küszöbén azon ifjaknak, kik a pályaválasztás nagy problémája előtt bizonytalan tapogatózásban leledzenek.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy ez az utmutatás sem kényszer, hanem jóakaró, komoly tanács lehetne, melyet a szü-

lőknek ép úgy, mint az ifjaknak komoly megfontolás tárgyává kellene tenni.

Sőt az lenne a tanításnak egyetlen, valóban ideális kora, ha a szülők vak elfogultságukban a gyermek szellemi elmaradottságáért nem mindig a tanárokat kívánnák felelőssé tenni, és ha a tanárok is mind, kivétel nélkül, az emberbaráti szeretet és a jövődő nemzedék szent nevében már az alsóbb osztályoknál közölhetnék a szülőkkel, hogy gyermekük agya nem képes a rengeteg tananyagot megemészteni, hogy vegyék ki abból az iskolából, ahol még humánus elnézés mellett is csak mint félemler, mint félbemaradt proletár kerülhetnek ki, míg más téren talán a polgári társadalomnak és az emberiségnek hasznos tagjává válhatnak.

A gyermekekben szunnyadó hajlamokat erőszakosan elfojtani nem szabad; a gyermekek szenge korában már hiúságot érlelnek bennük, a legnagyobb bűn, mely végredményében a szülőkkel együtt a gyermekekben is bűnhődik.

Nagy a túlszűfoltás minden vonalon és téren; olyan nagy, hogy már kész, diplomás emberek 5-6 évig állás nélkül léteznek; és ez azért van, mert a legtöbb szülő a tudományos vagy jogi pályára hajszolja gyermekeit, mert minden szülő csak urat akar nevelni gyermekéből; a művészeti és reális pályák, a kereskedelmi és ipari kenyérkereset még most is csak mostoha, lenézett pályái beteges társadalmunknak, pedig itt is terem kenyér, még pedig biztosabb kenyér, becsületes megélhetési forrás azok számára, kik az életet nemcsak tétlenségben élvezni, de munkában gyönyörködve akarják átélni.

Es ide kell terelni, erre kell nevelni ifjuságunk zömét, ha a proletáriátust szaporítani nem akarjuk.

Ebben, de csakis ebben az egyben nagyon sokat tanulhatnánk más nemzetektől, ahol az ipar és kereskedelem terén az arisztokrácia vezet, a hol a régi, rozsdás családi címerek mellett ott büszkélkednek a gyárak és műhelyek fényes védjegyei, ahol senkinek se jut eszébe a gyárost, kereskedőt és iparost alsóbbrendű lénynek tekinteni, ahol

sokkal kevesebb a könny, sokkal csekélyebb a bánat, mely a gyermekek zülléseért, pályatévesztéséért a szegény szülőket kétségbejti.

Az új választók névjegyzékének összeállítása.

A központi választmány ülése.

Most már benne vagyunk a választási előkészületekben, amennyiben az új törvény alapján megkezdték a városházán a jövő évi választók névjegyzékének összeállítását.

Kiváló fontossággal bír ez a munka, nemcsak azért, mert egészen más alapon kell az összeírási munkálatokat kezelni, hanem azért is, mert a jövő évben lesz a képviselőválasztás s akit most felvesznek a névjegyzékbe, azok szavazhatnak a képviselőválasztáson.

A törvény egészen új dolgokat ír elő a névjegyzék összeállítására, ami természetesen az első alkalommal óriási munkával fog járni s kemény munkát ad az összeíró küldöttségeknek.

Ezt a munkát némileg megkönnyíti az, hogy a folyó évi választók névjegyzékéből már előre összeállítják a városházán a listát s ezeket átvizsgálás végett készen kapja mind a kilenc összeíró küldöttség.

Hogy az összeíró küldöttségek munkájukat megkezdhessék, még be kell várni a belügyminiszter rendeletét, amelynek pár nap múlva leendő leküldéséről tegnap értesítette a miniszter a várost.

Valószínűleg július 6. vagy 7-én kezdenek meg az összeíró küldöttségek munkálataikat.

A város központi választmánya tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a választók összeírásának kérdésével.

Rimler Károly polgármester elnökleto

FARKAS ISTVÁN
drogeriája az „Apollóhoz“

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Telefon 13-02.

Telefon 13-02.

Ajánlja állandóan friss gyermektápszereit u. m. Zabdara, Nestle, Kufeke, Ovomaltin, Hygiama, Phosphatine stb. Soxhlet készülékek, illatszerek, piperecikkek és mindennemű bárhol hirdetett szereket legolcsóbb áron.

alatt Rádl Ödön, dr. Hoványi Gyula, dr. Medvigy Gábor, Hoffbauer Pál, Reismann Mór, Fényes Manó, dr. Mihelly Lajos, dr. Thury Kálmán, Eleméry Ferenc, dr. Tóth Ferenc, Juricskay Barna és Pásztor Bertalan aljegyző voltak jelen.

Elnök bemutatta dr. Stark Gyula levelét, amelyben betegségére való hivatkozással az I. választó kerület 2. szavazókörének elnökségéről lemond.

A lemondás elfogadása mellett, úgy oldották meg a kérdést, hogy a 2. kör elnökül dr. Thury Kálmánt sorozták be, aki a 4. szavazókör elnöke volt. Az így megüresedett 4. szavazókör elnöki székébe Juricskay Barnát választották, hely. elnökül dr. Davidovics Sándort tagul pedig Fröhlich Györgyöt választották.

A belügyminiszter leküldötte az összeírási mintákat az alkalmazottakra nézve. Tudomásul vették s a további intézkedésekkel a polgármestert bízták meg.

Bejelentette az elnök, hogy az eddigi szavazók névsorát, a kilenc kerületre szétosztva már elkészítették s az összeíró küldöttségeknek rendelkezésére bocsátják.

A képviselőház ülése. Simonsics Elemér alelnök nyitja meg az ülést 11 óra előtt. Elparentálta a fishamendi katasztrófa áldozatait s a Ház részvétét jegyzőkönyvben örökíti meg.

Münnich Kálmán jelentette ezután, hogy a pénzügyi bizottság elkészült a szeszadóról szóló javaslat tárgyalásával.

Kenedy Géza az igazságügyi bizottság nevében jelentette, hogy a bizottság letárgyalta a törvénykezési illetékekről szóló törvényjavaslatot.

Az elnök javaslatára elhatározta a Ház, hogy az elnökségre bizza a Ház összehívását és a napirend megállapítását.

Az ülés összesen tíz percig tartott.

A KIRÁLY BIHARMEGYÉBEN.

— Érdekes rendeletek 1857-ből. —

Ezernyolcszázötvenhétben az év elején lázas készülődésben volt az ország. Az ifjú király indult körutra, hogy megtekintse országát. Érthető, hogy óriási izgalmat jelentett ez a hír az akkori német világban és hogy mi mindent követtek el a cs. és kir. hivatalok, hogy az uralkodó kerutját imponálás, emlékeztetés tegyék.

Nem minden érdekesség nélküli tehát, ha kiemeljük a régi emlékekből, avult aktából az uralkodó útjára vonatkozó sárga okmányokat és azokból igyekezzünk bemutatni, hogy mily rendeletekkel készítették elő az uralkodó útját.

1857-ben, mikor tudomásokra hozták a hatóságoknak, hogy május 15-én Bihar megyében lesz a király, már április 5, 8 és 9-én nagyszabású tanácskozásra jöttek össze a hatóságok, előljáróságok, hogy megbeszéljék a teendőket. Bihar megyéből csak a központi járást érintette a király útja. Hanem itt aztán ki is fejtettek minden pompat, amit csak módjukban volt kifejtetni.

A király érkezésének hírére már április közepétől kezdve csaknem mindennap érkező ugynevezett hivatalos sürgöny tudósítások közölték a hatóságokkal. Az első ilyen rendelet április 22-én hagyta el a nagyváradi cs. és kir. szolgabírói hivatalt. A rendelet érdekesebb pontjai a következőképpen hangoztak:

1. E hivatal nevében szállítsák fel a helybeli lelkész urakat, miként a jövő május hó 15. napjának reggeli pont 9 órájára a legünnepélyesebb egyházi öltözékekben jelenjenek meg, hol ő Felségének bemutatni fognak.

Romániai reformok.

A romániai liberális kormány két nagy reformmal lép az országgyűlés elé. A választójogot akarja kiterjeszteni és földet akar juttatni a parasztok egy részének. A most összeült román parlament a román alkotmányt fogja megváltoztatni.

A reform minden nagykorú irni-olvasni tudó polgárnak választójogot ad. A kormány állítása szerint a reform után ötszázezer embernek lesz választójoga. A szavazás titkos lesz.

A másik kérdés, az agrárreform, szintén az alkotmány megváltoztatásával kezdődik. Kimondják, hogy a földbirtok, ha bizonyos szociális okok szükségessé teszik, az állam számára kisajátítható.

A kormány előadása szerint a reform célja a parasztokat birtokosokká tenni.

A terv szerint három millió hektárt kívánunk felosztani körülbelül ötszázezer parasztesalád között, fokozatosan.

A reformra nagy szüksége van romániai parasztnak, mert helyzete sokkal sulyosabb, mint a mi oláh parasztunké. Romániában a robot ma is fennáll. A román parasztnak nincs annyi földje, hogy azon megéljen.

A román paraszt a műveltség rendkívül alacsony fokán áll és saját földjéből közelről sem tudja azt a termést kihozni, a mely legprimitívabb megélhetéséhez szükséges. Ezért földet kell bérelnie, a nagybirtoktól. Pénze nincs, munkával fizet. A bérleti szerződések parasztok és nagybirtokosok között nem pénzre, hanem munkanapra szólnak, a mely munkanapok pénzbe átszámítva horribilis összeget tesznek ki. A mellett a parasztnak alig jut ideje saját földjeit és bérelt földjeit megművelni.

A helyzetet kisajátítással akarják javi-

tani. E kisajátítás azonban igen szeliden fog lefolyni. A terv szerint csak az ezer hektáron felül levő birtokokhoz lehet hozzányulni. A nagy birtok 1000 hektárja érintetlen marad, a másik 1000 hektárból 20 százalék kerülhet kisajátításra. Ha majd a reform végre lesz hajtva, háromszáz-háromszázötvenezer hektár kerülhetne kisajátításra.

Az agrár reform.

Legfőbb nehézséget okoz a reform terének az, hogy csak az kaphat földet, akinek pénze van a vásárlásra és pénze az első befektetésekre. Romániában a paraszt végtelemül szegény. A földművelőknek nincs még az a 15 százalék sem, a melyet előleg gyanánt le kell fizetni.

Azonkívül a reform szerint a parasztok bizonyára igen terhes feltételek szerint fognak földhöz jutni. Az utóbbi évek alatt a föld ára hatvan százalékkal növekedett és a 6 százalékos annuitás, a mit a parasztnak a kisajátítás után fizetniök kell majd, sok helyütt nagyobb lesz, mint a bér ma.

A paraszt termelésének felét fizeti majd évi részlet gyanánt a kisajátított és neki jutott földért.

Igen sokan a parasztok közül, akik majd a reform szerint földhöz jutnak, tönkre fognak menni és bizonyára a husz év alatt, ami alatt a reformot végrehajtják, a kisajátított és fölosztott kisbirtokok egy része a tőkepénzesek kezébe vándorol majd.

Lényegében azonban ez a kisajátítás is a nagybirtok hasznára lesz, mert földjeinek egy kis részét, amely a nagybirtok-jelleget nem fogja érinteni, igen jó áron adhatja el.

A választójogi reform.

Sokkal fontosabb politikai szempontból a választói reform kérdése. Az eddigi választói törvény szerint minden felnőtt román

2. Ugyanazon nap reggeli 8 órájára jegyző urak s a községek összes elöljárói szinte ünnepélyes öltönyeikben kivétel nélkül Gyapjun megjelenni fognak.

3. A lovasbandérium május 14-én délután 1 órára Nagyürögdön fog összejönni. Otthon minden 12 egyén mellé egy tizedes neveztessek ki, kinek is felismerésül a sasztoll mellé még egy zöld ág tűzessék. A bandérium tagjainak hussal, borral, pálinkával való ellátásáról e hivatal gondoskodik.

4. A községnek mindennemű lakossai a gyermekeket és igen öregeket kivéve ő Felségének elfogadása ünnepélyénél jelen lenni tartoznak.

Ezután felsorolja a rendelet a községek lakói Gyapjutól Nagyváradig milyen sorrendben állanak fel. Majd így folytatja a rendelet:

„Az így elhelyezett községi lakosok minél nagyobb számban, midőn Ófelségeiket látni szerencsések leendenek, örömeiket és legnagyobb vendégük iránti tiszteletüket harsogó éljen kiáltásokkal fogják nyilvánítani.”

A lakosság távollétében minden község minden egyes utcájában egy-egy ór teljesít szolgálatot.

5. Nagyürögd, Less, Gyapju, Püspöki községeiknek külső házfalai kimeszeltesse-nek, zöld galyakkal feltzifráztassanak s az utcák zöld füvel behintessenek.

6. Mihelyt a magas vendégek a községekhez közelednek, az egyházak összes harangjai meghuzassanak s a harangozást folytassák mindaddig, míg Ófelségeik és magas kísérete jó távol nem haladnak.

A rendelet végén a szolgabírói hivatal elrendeli, hogy a járás területéről a Nagyváradon rendezendő népünnepélyre legalább

„20 pár tsinos táncost“ állíttassanak ki a községek.

Április 24-én már újabb rendelet érkezett a peczeszentmártoni oláhapáti jegyzők újabb rendeletet kaptak, melyben a szolgabírói hivatal meghagyja, hogy hét harangmezői, hét almamezői és hat nyárlói két ökrös szekér a belényespüspöki udvarból zöld ágakat hozzanak a Gyapjun felállítandó diadalkapuhoz.

Április 28-án újabb lovas futár jelent meg a jegyzőknél egy szolgabírói rendelettel. A szolgabírói hivatal ugyanis nem bízott a jegyzők tudásában és ezért elrendelte, hogy az összes banderisták május 5-én Nagyürögdön gyülekezzenek és a megjelenő megyefőnök előtt próbát rendezzenek.

Május 14-én hivatalos sürgönyt kapott a szolgabíró, mely szerint tudatják, hogy az uralkodó nem jöhet május 15-én. Már minden készen volt az egész járásban, mikor megjött a rendelet. Kaffka cs. és kir. szolgabíró még 14-én lovas küldöncökkel indította utnak legújabb rendeletét, mely szerint minden intézkedést felfüggeszt 10 napig.

Két nap múlva már megérkezett az újabb rendelet. E szerint az uralkodó május 26-án érkezik föltétlenül. E rendeletnek érdekes újabb részlete is van. Minekutána ugyanis a szolgabírói hivatal újból meghagyta, hogy az előbb ismertett rendeletet hajtsák végre, így intézkedik a bandérium élelmezéséről:

„Miután a községek már utasítva vannak, miként a bandérium lovait élelemmel lássák el, szükségesnek találom itt újjólag figyelmeztetni, hogy azon alkalommal egyszersmint főzödényeket és tálakat is hozza-

ember választó volt, bár tulnyomó részben ötvenkint választottak egy választóférfit.

Az új törvény, a reform csak azoknak ad választójogot, akik irni-olvasni tudnak, már pedig ez Romániában nem nagyon elterjedt művészet. Az eddig választásra jogosult egymillióhatszáznegyvenezer ismeri a betűt. Egymilliószázezer paraszt tehát az új törvény szerint egészen jogtalan fog maradni.

Az eddigi választójogosultaknak is csak valamivel több mint a fele volt a jegyzékben. Az ezután joghoz jutó ötszáznegyvenezer polgárból sem lesz több felvéve a választójegyzékbe háromszázezernél. E háromszázezer választó közül bizonyára a fele hivatalnok lesz, mert azok mind belekerülnek a jegyzékbe, erre hivatalból fognak ügyelni. Az új választási rend tehát éppen úgy, mint az agrárreform, alig fog javítani a helyzeten.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház legközelebbi érdemleges ülése előreláthatólag június 30-án lesz, amikor a szeszadóról és illetékekről szóló javaslatokat tárgyalják.

Hogy a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatok mely napon kerülnek napirendre, azt még pontosan nem tudják.

Az ellenzék készülődik a harcra és ha a jelek nem csalnak, úgy nagyon érdekes és felette izgató parlamenti kampányban lesz részünk. Már a szeszadótörvény és az illetékek felemeléséről szóló javaslatok tárgyalásán is részt vesz az ellenzék.

A szeszadó-javaslat tárgyalásánál fel szólal Darányi Ignác is és nagy beszédre készülnek Földes Béla, Rakovszky István

nak, mennviben ez által nem csak a hivatal teendői enyhülnek, de másrészt tetemesebb költség megkímélésével a kiosztandó marha hus megfőzése is könnyebben eszközölhető, sőt a kiosztással eltöltendő időnyerés végett célszerű lesz, hogy egyszersmint vereshagymát, sőt, paprikát is hozandnak saját szükségükre.

Ezután már csak egy rendelet ment ki és pedig ugyancsak május 16-án. A legutolsó rendeletben már a király elutazásának előkészületei iránt intézkednek. Minden esetre nagy kísérettel jöhetnek a magas vendégek, mert a központi járás nem volt képes kiállítani a kellő számú előfogatot és kénytelen volt a keresztési járástól kölcsön venni 30 fogatot.

Hogy aztán a fogadtatás oly imponáns volt-e, mint azt a szolgabírói hivatal remélte, arról hallgatnak az akták. Csak imponáns lehetett a fogadtatás, tekintve azt a körrendeletet, melyben ily formán buzdítja az előljárókat a szolgabírói hivatal:

„A községek feladatukat önként megértve, mit sem mulasztanak el, hogy a ránk várando magasztos és szerentsés nap mindenki előtt oly nagyszerűnek tűnjék fel, hogy ebben a jövődörtörténelem is bő anyagot találjon a mult emlékére“.

és Mezőssy Béla míg az illetékek emeléséről szóló javaslatoknál Polónyi Dezső, Bródy Ernő és Spinger Ferenc szólanak fel.

Erődítik Durazzót.

Páris, június 24.

A Matin jelenti Durrazóból: A város helyzete valamivel javul. A hollandi tisztek, akik, mert terveiket nem fogadták el, lemondással fenyegetődtek, már teljesen megbékültek, lemondásukat visszavonták. A felkelők magatartásáról a városban ellenőrizhetetlen és teljesen ellentmondó hírek vannak forgalomban. Az egyik verzió szerint a felkelők hajlandók a fejedelemnek behódolni, ha kívánságaikat csak részben teljesíti. A másik verzió szerint és ez a valószínű, a felkelők ragaszkodnak követeléseikhez és a fegyverszünet lejártával újra meg akarják támadni a várost. Ennek a verzióknak a valószínűsége mellett szól az a tény is, hogy a város minden férfi lakosát 15 évestől 50 évesig kirendelték a futóárkok építésére.

A fejedelem tegnap az angol király megkoronázásának évfordulója alkalmával díszbédet adott, amelyen az egész Durazzóban állomásozó nemzetközi flotta tisztikara megjelent. Thomson kapitány, az elesett Thomson őrnagy öccse, aki Durazzóba érkezett, hogy bátyja holttestét Hollandiába szállítsa, szintén részt vett az ebéden.

Elbasszán a felkelők kezén.

Róma, június 24.

Valonából jelentik a „Tribuná“-nak: Elbasszán a felkelők kezében van és a város kapujáról a félholdas zászló leng. A valonai kormányzó osztrák-magyar és olasz hadihajók segítségét kérte.

A megszegett fegyverszünet.

Durazzó, június 24.

A fegyverszünet ellenére az ellenség az éjszaka támadást kísérelt s heves tüzelést indított az elsáncolt kormányasapátok hadállásai ellen. A kormányasapátok élénken viszonyozták a tüzelést. Ágyuk is beleszóltak a harcba, mely félóra múlva megszünt.

A hataimak Vilmos fejedelemért.

Bécs, június 24.

Diplomáciai körökből Vilmos albán fejedelem helyzetéről a Reichspost a következő értesülést kapta:

A fejedelmet az összes hatalmak egyhangú elhatározása állította Albánia élére s ha a fejedelemség kérdése ismét szóba kerül és a dolgok a fejedelem szempontjából kedvezőtlennek válnak, ebben a kérdésben újabb egyértelmű álláspontot foglaljanak el. Egyelőre be kell várni a dolgok további fejlődését. Bármiként fejlődjen is azonban a helyzet, Albánia függetlenségén semmi esetre sem fognak változtatni. — Az albán fejede-

lem nemzetközi védelem alatt áll és nemcsak az osztrák-magyar és olasz hadihajók kaptak parancsot arra, hogy ágyuikkal védjék meg Durazzót, fölkelők által való elfoglalásból. Ebben a kérdésben szintén megegyezés van a nagyhatalmak közt.

Darabokra szelte a vonat.

Hat vonat ment keresztül egy fékezőn.

Az ügyészség vizsgálata.

Kedden délben hátborzongató szerencsétlenség történt Biharkeresztes határában a vasuti töltésen. Az eset csaknem egy és ugyanaz a legutóbb történt hajdubagosi szerencsétlenséggel. Mindkét esetben vasutasok lelték halálukat a legrémesebb módon és mindkét esetben egy és ugyanaz volt az ok: a szolgálat lelkiismeretes és pontos teljesítése.

A legújabb esetről keresztési tudósítónk a következőket jelenti:

Kedden déli 12 óra 40 perckor hagyta el a keresztési pályaudvart az 543-as számú tehervonat, melyen Biró Antal fékezői szolgálatot teljesített. Alig indult ki a vonat, mikor Biró a gép egyik tengelyén valami hibát fedezett fel és elhatározta, hogy azt megjavítja.

Kezébe vette az ugynevezett olajozó lámpát s megkezdte a hibás géprész kenését. E közben elveszithette az engyensúlyt és a vonat kerekei alá bukott. A tehervonaton egyáltalán nem vették észre a fékező szerencsétlenségét. A vonat, mintha mi sem történt volna, berobogott a püspökladányi pályaudvarra, ahol teljesen új személyzet váltja fel a berobogó vonatok személyzetét. Mikor Birót is fel akarták váltani, akkor vették észre, hogy hiányzik. Azonnal keresésére indultak, de mert sehol sem találták, táviratoztak a vasutmenti állomásokra, ahol kutatni kezdtek utána.

Keresés közben talált rá a szerencsétlen emberre a biharkeresztes vasuti őr. Rettegetes látványt nyújtott Biró hullája. Valósággal feldarabolva feküdt a sínek között. Feje a töltésről legurult a mélységbe. A sínek mellett jobbról-balról egy kar, egy láb hevert levágva. A törzs kegyetlenül megcsontkítva a sínek között feküdt.

Az őr azonnal jelentette az esetet a keresztési állomásfőnöknek, a főszolgabíróságnak és a csendőrségnek. A királyi ügyészség, ahova szintén bejelentették a szerencsétlenséget, elrendelte a vizsgálatot, mely tegnap történt meg.

A vizsgálat során a körülmények beigazolták, hogy a szerencsétlenségért egyedül Biró a felelős, amennyiben a robogó vonaton akarta végezni az egyik géprész kenését. Megállapították azt is, hogy a szerencsétlenség a déli órákban történt és délután 3 órakor találták meg a hullát. A halál nyomban a lezuhanás után bekövetkezett,

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Füzesfa-telep 7. sz. Új vashídő mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

mert a tehervonat kerekei levágták a fejet. A többi végtagokat a tehervonat után elrobogott hat személy-, vegyes és gyorsvonal vágta le.

A szerencsétlenül járt fékező Bihar-eresztesre való. Fiatal, 31 éves ember, józan-életű, szorgalmas és lelkiismeretes embernek ismerték. Fiatal felesége volt, ettől azonban most volt válófélben. A feldarabolt vasutas hulláját a vasut fogja eltemettetni.

Vasárnap újra alakul a Vörös-Kereszt egylet.

Őszinte lelkesedéssel karolta fel egész Nagyvárad társadalma a Vörös-Kereszt egylet akcióját. Tömegesen jelentkeztek az ápolónői kurzusra, szép sikerrel fejezték be a tanfolyamot s ma már a legnagyobb népszerűségnek örvend az eszme.

Ezt bizonyítja az a sikeres gyűjtés, amivel a tagtoborozás végződött. Mint megírtuk, városszerte megindult a taggyűjtés a Vörös-Kereszt egylet számára. Főleg az önkéntes ápolónők buzgólkodtak nagyon a taggyűjtés körül. Versenyeztek abban, hogy ki tud több tagot szerezni. És ebben a nemes versenyben mindenütt a közönség színpatiájával találkozott.

A gyűjtés 850 ujonnan belépő tagot szerzett az egyletnek. Ezt a körülményt annál nagyobb örömmel regisztráljuk, mert a tagok között, — úgy mint más országokban is, — a társadalom rétege, kezdve a legelőkelőbb arisztokráciától a szerény munkás osztályig képviselve van.

Az alakuló gyűlés e hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a városháza dísztermében.

Az ülés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó beszéd, tarja Hlatky Endre főispán.
2. Az egylet megalakulására vonatkozó szabályrendelet ismertetése; visszapillantás az egylet múltjára, javaslatétel a megalakulásra vonatkozólag. Előadja: dr. Fráter Imre közkórházi igazgató főorvos.
3. A választmányi tagok megválasztása.
4. A választmányi tagok által a tisztviselői kar megválasztása.
5. Esetleges indítványok.
6. Elnöki nyilatkozat az egylet jövőendő munkálkodására nézve és zárszó.

Miután előre láthatólag nagyon tömeges lesz a gyűlés látogatottsága, ezután is felkéri a rendezőség a tagokat, hogy helyeiket lehetőleg 11 óra előtt a teremben elfoglalni sziveskedjenek.

Törökország és Görögország.

A görög kormány elvben elfogadta a macedóniai és kisázsiai kivándorolt görögökre és birtokaik visszaadására vonatkozólag Törökország által tett javaslatokat azzal a feltétellel, hogy azoknak a kivándorlottaknak, akik régi lakóhelyeikre vissza akarnak térni, ezt engedjék meg és adjanak nekik a szenvedett károkért kártérítést.

Remélik, hogy ebben a kérdésben rövidesen megegyezés jön létre. A görög válaszjegyzéket három-négy nap múlva küldik el.

Törökország katonai előkészületei.

Páris, június 24. A Görögország fenyegető állásfoglalása következtében nagyszabású előkészületeket fogantatott. Az összes tartalékosokat egészen a 45-ik életkorig a

zászlók alá hívták és folyton gyakorlatoztatják.

A kormány külföldön sürgős lőszerrendeléseket tett. A Dardanellákat még eddig nem zárták el, azonban minden előkészületet megtettek arra nézve, hogy a szorosokat, ha szükség mutatkozik, a leggyorsabban elzárhassák.

Görögök üldözése.

London, június 24. A Daily Telegraph tudósítója jelenti Athénből: A görög menekültek, akiknek a száma meghaladja a hetvenezret, borzalmas részleteket beszélnek a törökök kegyetlenségeiről. Az anatóliai Haghiában a város polgármestere maga vezette a görögök ellen az irtó hadjáratot. A Daily Telegraph tudósítója beszélt egy vagyonos görög kereskedővel, akit a polgármester rendeletére letartóztatták s borzalmasan megkínnozták. A kereskedő testét késszurásoktól eredő sebek borítják. A török lakosság nem elégedett meg a görögök elűzésével, hanem házaikat lerombolták és üzleteiket kifosztották.

Bukaresti akadémikusok.

Mi van Mangra akadémiai tagságával?

A román Tudományos Akadémia májusi teljes ülésében a románok két neves emberét: Goga Oktávián költőt és Lupos János történetírót tagokká választotta. Gogát levelező, Lupost rendes taggá. A Romanul hozta a megválasztásnak a hírért, de egyuttal botrányos módon támadja Mangra Vazult ezzel a hírrel kapcsolatban.

Ezeket írja:

Mangranak a tagok közül való kizárása azt a kellemes érzést szülte, amit az ember egy jó fürdő után szokott érezni, mikor a sok szennytól megszabadul és az anyagesere következtében beállott csökkenést friss, új anyaggal pótolja...

Az Akadémia egy feneráktól szabadult meg.

A Tiszántúl tudósítója felkereste Mangra Vazult, hogy tőle magától győződjék meg a hír autentikusságáról, de a vikárius jelenleg Budapesten van. A szükséges információt a Tiszántúlnak mégis sikerült megszereznie, mert a görög keleti konszisztorium egyik tekintélyes hivatalnok a következő felvilágosítást adta:

- A szóbanforgó cikket nem olvastam.
- Tud-e erről a vikárius ur?
- Ő a lapokat rendszeresen elszokta olvasni és afelől is bizonyára tudomással bír.
- Továbbra is tagja lesz Akadémiának?

— Mindenesetre. Az akadémia alapszabályai értelmében a tagság csak a halállal szűnik meg. Mangra továbbra is tagja marad az Akadémiának. Különbösen is Goga és Lupos tagokká választása a Mangrával történt kínos incidens nélkül is megtörtént volna.

Ugy Goga, mint Lupos érdemeik következtében és nem Mangra kizáratása révén lettek tagokká, amit az bizonyít, hogy Lupost Puscariu Sextil helyébe választották meg.

De még ha a választás Mangra jelenlétében történt volna is, tagokká lettek volna megválasztva.

Mangra tagsága nincs betöltve, mert a bukaresti akadémikusok öt a tagok közül ki nem zárhatják, ellenben azt megtették vele, hogy helyét egy fekete kereszttel jelölték meg, mert a román elfogultság hazaárulást lát a magyarok barátjában: Mangra Vazulban.

HIRÉK

Tájékoztató.

Június 25. A Rimanóczy alap felügyelő bizottságának ülése d. u. 5. órakor.

Június 27. Jogügyi bizottsági ülés a városházán d. u. 4 órakor.

MIELŐTT NYARALNI MEGY

intézkedjék előfizetése megújítása iránt. Lapunk követni fogja bárhová, a merre pihe-nése, szórakozása utjai vezetnek. Lapunk hűségés kísézője lesz utain, mint az eszmék, melyeket hirdetünk, hűségés kísézői az embernek életén át. Mert eszmék szolgálatában állunk, azokat hirdetjük: a kereszténység eszméit. A kereszténység diadalmos világnézetét. Ezeknek az eszméknek léte örök. Új, modern volt a cézároknak alatt, de modern és új lesz a bennünket követő századokban is. De jól tudjuk, hogy a XX. században élünk, amikor ezeket az örök eszméket az új kor nyelvén kell hirdetnünk s meg kell mutatnunk, hogy ezek az eszmék alkalmazhatók minden kor életviszonyaira.

Lapunk hivatást tölt be ebbe a társadalomban. Eszméink ellenségei hangosabbak lettek. Mintha láz vett volna erőt rajtuk, kibujtak sötét oduikból s napfényre merészkedtek. A szabaddoműveltség sötétséghez szokott alakjai előjöttek s a napfénynél radikálisoknak nevezik magukat. Ezeket a patkányokat vissza kell terelnünk oda az üregekbe, melynek sötétjéből feltörtek.

Lapunk teljes egészében a tisztességes sajtó organuma. Ugy hirdett eszméi, mint előadásának hangja. Megír mindent, ami a társaságbeli embert érdekelhet s azon a hangon írja meg, melyet egy társaságbeli ember használni szokott. Csak azt írja meg, a mi megtörtént, azt megírja megvesztegethetlen pártatlansággal.

Ezek a mi erősségeink. Ezekre hivatkozva kérjük közönségünk támogatását továbbra is. Hogy megfeleltünk a közönség igényeinek, bizonyítja az, hogy olvasóink száma folyton szaporodik. Ezentúl is áldozatos munkát fordítunk arra, hogy az Igazság eszméi minél szélesebb körben elterjedjenek.

* A jogügyi szakbizottság ülése.

Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága június 27-én, szombaton délután 4 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal a vígalmi adóról szóló szabályrendelet és az egyfogatú fuvarosokról szóló szabályrendelet tárgyalják.

* Biharmegye szavazóköréi.

Mint már megírta a Tiszántúl, Biharvármegye szavazóköréinek beosztását jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez. A felterjesztésre még nem érkezett le a miniszter döntése, mely ha még pár napig késik, a vármegye határozata jogerőre

emelkedett volna. Tegnap azonban távira jött a vármegyére a minisztertől. A táviratban tudatja a miniszter, hogy a szavazókörök beosztásának ügyét eljárás alá vette és pár nap múlva le fogja küldeni határozatait.

*** A Katholikus Népszövetség vasárnapi szónoka.** A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete nagyszabású ünnepélyt rendez vasárnap a Kath. Kőr Szent László termében. Az ünnepély szónoka *Persian* Ádám lesz, az országos nevű fővárosi újságíró és kitűnő szónok. *Persian* Ádám bejárta a Balkánt a balkáni háború idején. Odavitté harcok temperamentuma az igazi s nem színpadi harcok színterére. Onnan a Balkán véres harcairól, a borzalmak színhelyéről küldötté izgató érdekességű eredeti hadi tudósításait Budapestre. Ez a sokat tapasztalt újságíró fog nyilatkozni a vasárnapi gyűlésen az aktuális politikai kérdésekről. Méltóan fog illeszkedni az illusztris szónokokhoz dr. *Popity* János ügyvéd előadása. A műsor gondoskodik szórakoztató dolgokról is; *Vajnovszky* Vilma éneke és *Fleisz* Elek szavalata egészítik ki a műsort e tekintetben. — A meghívókat szíveskedjenek a csoportvezetők a Katholikus Népszövetségi Otthon gondnokától átvenni. Aki meghívót tévedésből nem kapott, szíveskedjék közvetlenül az Otthonhoz fordulni.

*** Temetések.** Nagy részvét mellett temették tegnap délelőtt *Cseresnyés* Albert ügyvéd hülttetemét. A gyászháznál nagyszámban jelent meg Nagyvárad előkelősége. Ott voltak: *Hlatky* Endre főispán, *Fester* Antal felszentelt püspök, *Mayer* Antal tb. kanonok, *Wallner* Ödön, dr. *Schweiger* Ede, *Pallay* Lajos, *Stark* Gyula, *Frankó* Endre, dr. *Fráter* Imre, *Hoffbauer* Pál, dr. *Stokker* J. dr. *György* István, dr. *Nyiry* Ödön, dr. *Frankó* József, a bírói és ügyvédi kar igen sok tagja stb. A gyászszertartást *Imrik* S. Zoltán esperes-plébános végezte segédlettel, mely után az impozáns gyászmenet az olasz plébánia templomba vonult, hol gyászmise volt az elhunyt lelki üdvéért. A masszív érekegység elborították a szebbnél-szebb koszorúkat. Az elhunytat az olasz temetőben temették el. Koszorúkat küldtek a gyászbaborult családtagokon kívül: az ügyvédi kamara, a Bihar megyei és Nagyvárad Casinó, gr. *Zichy* Tivadar, dr. *Stokker* József és családja, a *Gyöngyössi*-család, *Fridmann* Benő, a *Nyiry*-család, *Cseresnyés* János, a bihariórszagi uradalmi tisztikar, özv. *Tomsek* Ferencné stb.

Ugyancsak tegnap temették az élete legsebbe idejében elhunyt urinót: dr. *Mendélyi* Bélánét, nagy és meghatározó részvét mellett. A baráti és rokon szeretet és tisztelet valóságos virágerdővel borította a kiváló urinó és családja koporsóját. A temetésen nagyszámban előkelő közönség jelent meg. Ott volt az ügyvédi kar számos tagja, a tanítónők testületileg dr. *Személyi* Kálmánné igazgatónővel és özv. *Rechné* Bauer Zsófia ny. igazgatónővel. A gyászszertartást *Imrik* S. Zoltán esperes-plébános végezte segédlettel. Alig maradt szem szárazon, mikor a sokat szenvedett drága jó hitves és gondos anya koporsójánál a lesújtott férj és az árván maradt gyermekek szívtépő zokogását hallották. A gyászszertartás után a diszes érekegység feltehetően a négyes fogatú diszkocsira, és elől a rengeteg mennyiségű koszorúkkal és szallagokkal borított virágkocsival megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, a hol a családi sírhelyen temették el az elhunytat. A koszorúk feliratai a következők voltak: *Cziczud*, *Anyád*, *Bélád* — Mindenünknek, Szeretett Testvéremnek — *Agnes*, *Tubinak* szeretettel — *Erzsók* és

Lajos, *Édes Elvirámnak* — szeretettel *Övryé*, *Isten* hozzád — *Emilia* és gyermekei, *Igaz* szeretettel — *Julia* és *Aranka*, *Bánatos Barátnéd* — *Erzsi* és *Mártha*, *Iskola tanári kara* — *Elvirának* szeretettel, Szeretett principálsnémnak — *Zsuzsika*, *Testvéri* szeretettel — *Jolánka* és *Erzsike*, *Olaszi* polgári leányiskola tanítónői — hálával és tisztelettel, *Isten* veled — *Margit*, *Anka* és *Pista*, *Szeretünk* jeléül — *Vilma* néni, *Gusztó* bácsi, *Utolsó* üdvözlés — *Marieza* és *Alyitól*, *Felejthetetlen* hugának — *Bella* néni.

Mindkét diszes temetést *Veiszlovits* Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata a legnagyobb pontossággal, s nagy figyelemmel rendezte.

*** Róm. kath. női felsőkereskedelmi iskola.** A Kath. Tisztviselők és Női Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége róm. kath. jellegű női felsőkereskedelmi iskolát szervezett Budapesten az angol kisasszonyok nevelőintézetével kapcsolatban. Az iskola 3 osztályu, az I. osztály most szeptemberben nyílik meg. Beiratások június 30-tól július 3-ig lesznek. Beiratásra személyesen kell jelentkezni; 40 tanuló vesznek fel. Azokat veszik fel, akik a középiskola 4. osztályát elvégezték. Évi tandíj 240 korona. A tanulók az iskola elvégzése után érettségi vizsgálatot tesznek. Az intézettel kapcsolatos internátusban a teljes ellátás díja évi 1000 korona.

*** Sok a pályázó a rendőrfelügyelői állásra.** A *Mertz* Antal nyugdíjazásával megüresedett rendőrfelügyelői állásra Nagyvárad városa meghirdette a pályázatot, július 4-iki határidővel. Az állásra rendkívül sokan pályáznak úgy a város házáról belső emberek, mint jelenleg a város szolgálatában nem állók. A pályázók között van *Szűcs* János városi I. oszt. vámellenőr is, aki a pályázók között leghosszabb szolgálattal bír, mert már 17 éve szolgálja Nagyvárad városát. Megválasztása nagyon valószínű, mert nagy pártja van s hosszú szolgálatának elismerése lenne az előmenetele.

*** Felgyógyult tenorista.** Mint örömmel értesülünk, *Medgyaszay* Jenő, a Szigligeti színház tenoristája tegnap elhagyta a kórházat. Elég jól érzi magát, idejét az orvosok utasítására zavartalan pihenéssel kell töltenie. Egyelőre Váradon marad és azután elmegy üdülni valamelyik erős levegőjű fürdőhelyre.

*** Halálos végű parasztpárba.** Véres parasztpárba vitott vasárnap délután a madarasi korema előtt a falu két legénye. Vasárnap délután a koremban összejött a madarasi fiatalság. Megjelent az *Iszaj* és *Purzse* tábora csaknem teljes számban. A két tábor halálos ellensége volt egymásnak, megjelenésükre nagyon sokan hagyták el a koremat, mert tudták, hogy vér nélkül nem fog elmulni a mulatság. A verekedésre csakhamar megjött az alkalom. Egy leány kosarat adott az egyik *Purzse* csapatbelinek és az *Iszaj* legényekkel táncolt. Erre *Purzse* János belekötött *Iszaj* Józsefbe, aki nem hagyta magát. A koresmáros a verekedés láttára kizavarta az egész mulatozó fiatalságot az utcára. Itt a két tábor valóságos harcba ment egymással. Mindkét csapat bieskát rántott és úgy rohantak egymásra. Verekedés alatt *Argyilán* *Tivadart* és *Papp* *Jánost* úgy összeszurkálták, hogy a két legény vértől borítva rogyott össze. Csakhamar megjelent a hely-

színen *Márkus* *János* községi főjegyző és az esküdtekkel szét kergette a verekedőket. A sebesülteket a főjegyző kötözte be addig, míg az orvos megérkezett. A sebesültek közül *Argyelán* *János* tegnap meghalt. A verekedő legények közül többen letartóztatottak.

*** A Medgyaszay kabaré bucsuja.** Alig találunk szavakat, amelyekkel kifejezhetnénk azt az óriási sikert, amelyet a *Modern*-színpad aratott. A közönség érdeklődése olyan hatalmas megnyilvánulását sohasem tapasztaltuk. Kétszeres pénzt is ígértek egy jegyért sokan, csak hogy bejuthassanak. De nem is csalódott senki, aki elment megnézni a *Medgyaszay* kabaré műsorát. Harsogott a kacagástól a *Vigadó*-mozgó nézőtere, majd pedig esendben, áhitattal hallgatták *Papp* *Janosi* gyönyörű dalait. A kabaré ma játszik utoljára. Akik még nem látták, feltétlenül nézzék meg, mert ilyen élvezetben egy évben csak egyszer részesülhet a vidéki közönség.

*** Felhőszakadás, jégeső Debrecenben.** Tegnap délelőtt újabb felhőszakadás és jégeső vonult végig Debrecenre. Rengeteg víztömeg öntötte el a város összes pincéit. A város külső részén levő *Nyilastelepet* a napok óta tartó esőzés teljesen víz alá helyezte. A telepen ma öt ház beomlott. A lakosság kétségbeesetten futott a hatóságokhoz segítségért, de hiába. Erre ma délután husz tagú küldöttség kereste fel *Domahidy* *Elemér* főispánt, aki erre azonnal elrendelte, hogy az elöntött *Nyilas*-telep utcáiból a vizet elvezessék. A jégeső egyébiránt a vidéken elverte úgy a gabonát, mint pedig a gyümölcsstermet.

*** Halálozások.** *Herczegh* *János*, Biharpuspöki község nyugalmazott jegyzője, élete 63-ik évében elhalt. Az elhunyt évtizedekkel ezelőtt Nagyvárad város irodaigazgatója volt s ezen állásából választották meg Biharpuspöki község jegyzőjévé. Kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése pénteken, június 26-án délelőtt 10 órakor lesz Nagyváradon, a *Körözs*-utca 21. számú háztól. — *László* *Jánosné* szül. *Bagó* *Ilona*, élete 66-ik évében elhalt. Temetése ma, június 25-én délután 3 órakor lesz a bihari megyei közpórházból.

*** Nagy tombola estély és táncmulatság a Féliksz-fürdőben.** Folyó hó 27-én szombaton a *Féliksz*-gyógyfürdőben sikeresnek ígérkező tombola estélylyel egybekötött táncmulatság lesz. A tombola nyeremény: egy értékes művészi kivitelű valódi *velencei* tükörváza, azonkívül még igen sok más értékes és kisebb nyeremények is lesznek, úgy hogy minden második tombola tábla tulajdonosa nyer! A tombola utáni táncmulatságon nagy *confetti* és *serpentin* csata rendeztetik. Mint értesülünk a mulatságon a nagyváradai fiatalság is szép számmal lesz képviselve. Az utolsó vonat indul este *Féliksz*-fürdőből 10 óra 35 perckor.

*** Öngyilkos rendőr.** Tegnap este 8 óra után öngyilkosság történt a város háza épületében, a rendőrségen. Egy közrendőr *Puskár* *József* szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. A rendőrségi folyosón követte el az öngyilkosságot. Előbb még nyugodtan beszélgetett rendőrtársaival, majd mikor nem volt senki körülötte, elővette szolgálati revolverét és föbe lötte magát. A lövés zajára siettek elő a rendőrök, véres látvány tárult a szemük elé. Ott feküdt a földön a társuk, sebéből szivárgott a vér. Már nem lehetett rajta segíteni, pár pillá-

nat alatt meghalt. Holttestét kiszállították a hullaházba. Hogy mi volt az öngyilkosság oka, nem tudják. A rendőr sem a családjánál, sem pedig a rendőrségen semmiféle írást sem hagyott hátra.

* **Tizezer ember a hullámok között.** Londonból jelentik: Kantoni jelentés szerint Kwantungban a rizstermést óriás áradások teljesen tönkretették. A megáradt folyók átszakították a gátokat és hir szerint több mint tizezer ember a hullámokba veszett.

* **A Fischer Ervin** államilag képesített okleveles zenetanár vezetése alatt álló Nagyvárad Zeneiskolájában a beiratások a jövő tanévre f. hó 23-tól 27-ig bezárólag mindenkor d. e. 10—1. d. u. 4—6 óra között eszközölhetők. Nyomda-u. 4. (Szaniszló-u. sarok.) Kéretnek a t. c. szülők, hogy gyermekeiket a hegedű tanszakra már most beiratni sziveskedjenek, mert képzett okl. zenetanár szerződötése csakis a növendékeknek kellő számu jelentkezése esetén az iskolai év végén lehetséges.

x **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

* **Ingatlan eladás.** Nagytalaky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Petőfi-utca végén** a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

* **Eladó ház.** Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

x Női fehér vázson fél cipő amerikai forma bőr sarkakkal gombos, fűzős, kivágott, spangnis 5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szandál 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérművek legoicsóbb beszerzési forrása FEKETE JENŐNÉL Szent János-utcán Kis Pipa vendéglő mellett. Telefon 13—70.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Sziehta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Szerencsétlen gondolat** izzadó lábra zsiros kenőcsöt kenni, tönkre teszi a harisnyát s az amugy is nedves láb a megolvadt kenőcsben oupog. Száritóra van szükség s mi szárit jobban mint a por. Egy igen szerencsés összetételű olasz port árul az „Ujvárosi drogueria“ lábizzadás ellen, 70 fillérért egy nagy dobozzal.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

x **Aszódy új Kávét, Tea és Japán főszerelesek** üzlete Rákóczi-uton a Csokoládé Király cukorka üzlete mellett van. Központi főzlet Kossuth-utca Sas-palota. Nagyságos Asszonyom! próbáljon Aszódy 8-féle zamatu pörkölt kávéét vásárolni, mely izre és zamatra utánozhatatlan. Kávóim egytől-egyig nemes fajok. 10 évi gyakorlatomat sokan utánozzák, de hasonló kávé nincs és soha létezni nem fog, mert pörkölési módszerem egyedüli titkom. Üzletembe csakis tiszta dolgokat tartok, egyideűleg ajánlom, hol kakaot isznak, próbáljanak 1/8 kiló Banán kakaót venni 50 fillérért. Ezen kakaó a világot meghódította, a Banán kakaó természetes édességénél fogva cukor fölösleges. Gyermekeken személyesen meggyőződtem, hogy a gyermekek mennyire szeretik ezen újabb kakaót. Hízást, vérképzést elősegít. Kizárólagos eladás Nagyvárad és Biharmegye részére Rákóczi-uti új kávé üzletben és Kossuth-utcai főzletben.

x **A legújabb párisi kalap-újdonságok** egyedül KOHN HELEN kalap-üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x **Kiadó lakások.** Szöllős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — **si-tér** 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — **Kossuth-utca 2. szám** alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — **Hattyu-utca 35. sz.** alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 6 szám.

x **A legjobb akarattal kérem** győződjön meg a világhírű Rádium Bohémi Japán Roma hegedű hur különlegességeimről Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környei, Fráter nagyszerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalnok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

x **LEGU TALP.** Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy műhelyemet Nagy Sándor-utca 4. szám alatt megnyitottam, hol a szabadalmazott LEGU nevű anyagból, mely már külföldön régen bevált új és használt cipőkre szegezés és varrás nélkül féltalpakat ragasztok fel. Legu talp vízmentes! ruganyos! és tartós! Nagyváradon csak nálam kapható. Tessék próbarendelést tenni. Tisztelettel György István.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szápadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Vizsgálati hangverseny.

Imrik Cornélia, a kiváló zenetanár nő növendékei június 28-án délután fél 5 órakor tartják az évrő hangversenyt a főgimnázium dísztermében.

A hangverseny műsora a következő:

1. Streabbog: Les jennes „Virtousses“, 6 kézre, előadják Imrik Böske és Mária, kíséri Imrik tanár.
2. Geszler Ödön: „Gyermejáték“ művéből a „Körbe-körbe“ 5. sz., előadja Grósz Valéria, Steiner Erzs nővédeke.
3. Gurlitt: Auf! Ins! Grüne! 130-ik mű, előadja Sas Annus.
4. a) Löschoru: „Allegretto“, 65-ik mű, b) Geszler: „Aranykapu“, 7-ik mű, II-ik sz., előadja Imrik Sándor.
5. Gurlitt: „Ein lustiges Tänzchen“, 187. mű, előadja Imrik Gusztáv.
6. Clementi: „Rondelletto“, 36-ik mű, előadja Rákossy Ilonka.
7. Geszler: „Harangszó“, 8-ik mű, előadja Daniberg Ilus.
8. Clementi: „Sonatin“, 36-ik mű, 3-ik tétel, előadja Boros Elza.
9. Reinece: „Sonatine“, F. dur, 98-ik mű, 1-ső tétel, előadja Ille Bandi.
10. Volkmann: „Der Postillon“, 11-ik mű, 4 kézre, előadják Gréger Irén és Boronkay Mariska.
11. Liszt: „Rapszodiz“, 8-ik sz., előadja Steiner Erzs I-ső akadémia oszt.
12. Chopin: „Ballade“, 1-ső sz., 23-ik mű, előadja Angyal Ilus.
13. Chopin: „Mazurka“, 50-ik mű, előadja Ötömösy Juliska I-ső előkészítő oszt.
14. Schubert: „Scheszo“, B. dur, előadja Klemann Adél I-ső előkészítő oszt.
15. Moszkovszky: „Tanz der Roze nellen“, 53-ik mű, előadja Sas Aranka I-ső előkészítő oszt.
16. Heller: „Tarantella“, 3 kézre, Mozart sonata 2-ik sz., 1-ső tétel, 4 kézre, előadja Forgács Hajnalka I-ső előkészítő oszt. és Imrik tanár.
17. a) Beethoven: „Sonate“, G. dur, 2-ik sz., 1-ső tétel; b) Chopin: „Walzer Gesz dur“, 70-ik mű, előadja Boronkay Mariska II-ik előkészítő oszt.
18. a) Chopin: „Fantasi-Impromptu“, 66-ik mű; b) Sinding: „Frühlingsrauschen“, 32-ik mű, előadja Steiner E.
19. Liszt: „Rapszodia“, 13-ik sz., előadja Angyal Ilus.
20. Hummel: „Rondo“, 117-ik mű, két zongorán előadják Angyal I. és Steiner E.

SPORT

A NSE kirándulása.

A nagyvárad Sport Egyet turista szakosztálya június hó 29. (Péter Pál) napján Rév vidékére és a Zichy-barlanghoz rendez kirándulást, melynek némi tekintetben „juniális“ jellege lesz.

A turista szakosztály ugyanis elejtette azon tervét, hogy a tervezett juniálist megtartsa, mivel azt az idő rövidsége miatt nem tudná oly fényesen előkészíteni, amint akarta. Kárpótlandó azonban a táncolni vágyókat, gondoskodott arról, hogy jelen alkalommal megfelelő terem és cigány álljon a Zichy-

barlangnál a kirándulók rendelkezésére. Nagyváradról d. u. 12 óra 11 perckor indulnak a kirándulók részére kikért külön III. osztályu vasuti kocsikon.

Gyülekezés 15 perccel vonatindulás előtt a nagyállomáson. Azon joghallgatók, kik szombat estig bezárólag jelentkeznek, fél vasuti jeggyel utaznak.

A kirándulásra külön meghívót nem bocsátunk ki, hanem ez uton hívja meg a városi közönséget az Egylet nevében Sebessy Miklós turista szakosztály vezető.

Az olimpiász Budapesten lesz.

A Párisban ülésező Nemzetközi Olimpiai Bizottság szombaton tartotta utolsó értekezését, amelyen Muzsa Gyula felszólalása után titkos szavazással elhatározták, hogy az 1920-iki olimpiaszt Budapesten tartják meg.

A szavazást hosszabb vita előzte meg, majd Andrassy Géza gróf szólalt föl és lelkes beszédben Magyarország előjogaira és a magyar sport fejlettségére hivatkozott. A titkos szavazás eredménye a következő volt:

Budapest	21
Anvers	7
Amsterdam	2

Beadtak 32 szavazólapot, ebből üres volt kettő.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ Tejet lopott a siketnéma.

Bara Tivadar siketnéma ugyan, de azért különféle büncselekmények elkövetésére van tehetsége. Egy évet töltött a javítóintézetben és csak nemrég szabadult ki a fiatalok fogházából, ahol 6 hónapot töltött. Bemászás által elkövetett betörések, lopások, ezek tartoznak az ő „üzletkörébe”. Most, május 20-án a Szaniszló-utcán egy üres háztelken keresztül Kálmán Ernő házába mászott be. A kamrába jutott, ahol két liter tej volt egy edényben. Nyugodtan inni kezdte a tejet, amikor a házmesterné észrevette a hivatlan vendéget és átadta a rendőrnek. Most már nem a fiatalok bírósága, hanem a kir. törvényszék büntető bírósága elé került Bara Tivadar, akit Kemény Ignác kapitány, a siketnéma tolmácsa segítségével hallgattak ki. Azt mondta, éhes volt, azért lopott tejet. Az édesanyja azonban vallotta, hogy rendszeresen kapott enni a fiú. A bíróság 4 havi fogságra ítélte a fiút.

§ Oláh és magyar munkások

harca. Atyás községben csatornázási munkálatokat végeztetett a Berettyó vízszabályozó társulat. Atyási oláh és csökmői magyar emberek voltak a munkások, akik között állandó volt a verekedés. Gy. Szabó Sándort, az egyik odaváló munkást agyonütötték, még ma sem derült ki, hogy ki volt a tettes. A múlt év december 12-én a korezmában találkoztak az oláhok és a magyarok. Éles volt a hangulat, Pálffy Balázs ör mondta is a munkásoknak, hogy hagyják ott a korezmát, inkább őnála igyanak tovább. Ugy is történt, azonban az oláh munkások Pálffy Balázs házához is elmentek és megtámadták az udvart. A magyar legények sem hagyták magukat és Lupsa

Jánost úgy megverték, hogy rövid idő alatt meghalt. A kir. törvényszék büntető tanácsa a tetteseket, G. Szabó Józsefet, N. Nagy Andrást és G. Nagy Sándort erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testi sértés büntetében mondta ki bűnösnek és 1-1 évi börtönre ítélte őket. Az ítélet jogerős.

MULATSÁG

Nyomdászok János-ünnepélye a Püspök-fürdőben. Vasárnap fog lezajlani a nagyvárad nyomdászok János-ünnepélye a Püspök-fürdő százados fái között. Délután 4 órakor kezdődik a népünnepély a gyönyörű tágas terrazon, mely különböző szórakoztató játékokkal lesz egybekötve. Lesz konfetti és serpentin-esata, szépség verseny, tombola-játék, quirtl-verseny, lepény-evés stb. Az agilis rendezőség minden díj nyertesének gyönyörű tárgyat ajándékoz, ezenkívül több mint 30 értékes tárgy kerül kisorsolásra a tombola-játékon. Már a sok ajándéktárgy is garanciát nyújt, hogy a táncmulatságot megelőző népünnepélyt a legnagyobb siker fogja koronázni. — Este 9 órakor kezdődik a táncmulatság a tágas nagyteremben, melyen Kakuczi János, a fürdő hírneves cigányprimása 14 tagból álló zenekara fog muzsikálni. Éjfél után 3 órakor külön vonat áll a t. közönség rendelkezésére. Mindazok az érdeklődők, akik meghívót nem kaptak, te kintsék magukat meghívottnak.

TÁVIRÁTOK

Az Otthon Justh Gyula ellen.

Budapest, június 24.

Az Otthon, írók és hírlapírók körének választmánya rendkívüli ülést tartott, amelyen tiltakozását fejezte ki Justh Gyulának a Bartha Miklós szobor leleplezésén, Rákosi Jenő, a kör elnöke ellen irányuló magatartása miatt.

A szerb király proklamációja

Belgrád, jun. 24.

Péter király proklamációt adott ki, amelyben betegsége ideje alatt a kormányzás teendőivel Sándor trónörökösöt bizta meg.

A király nyaralása.

Bécs, jun. 24.

A most már végleg megállapított rendelkezések szerint a király szombaton reggel udvari külön vonattal utazik nyári tartózkodásra Ischlbe, ahová délután félkettőkor érkezik meg.

A függetlenségi képviselők Amerikában.

Budapest, jun. 24.

Néhány függetlenségi képviselő tegnap este indult el az amerikai utra.

A közigazgatás államosítása.

Budapest, június 24.

A képviselőház közigazgatási bizottsága a javaslatot letárgyalta és elfogadta.

A Pázmány-egyesület.

Budapest, június 24.

A Pázmány-egyesület rendkívüli ülést tartott, amelyen Csernoch János hercegprimást ünnepelték biborossá történt kinevezése alkalmából. Hálás köszönettel adózott az egyesület Fraknoi Vilmosnak, a pozsonyi Pázmány-siremlék felállításáért.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza októberre	— — —	12,61
Buza 1915. áprilisra	— — —	12,72
Rozs októberre	— — —	9,16
Zab októberre	— — —	7,58
Tengeri májusra	— — —	7,41
Tengeri júliusra	— — —	7,55
Tengeri 1915. május	— — —	7,24

Budapesti értéktöze.

Magyar hitelrészvény	—	781.—
Osztrák hitelrészvény	—	601,50
4%-os koronajáradék	—	79,75
Osztr. magy. államv.	—	688.—
Jelzálogbank	—	400.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	489.—
Hazai bank	—	272.—
Magyar bank	—	487,50
Keresk. bank	—	3560.—
Rimamurányi	—	617.—

A szerkesztésért felelős:

Dr KRÜGER ALADÁR.

1486—1914. számhoz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1914 évi V. 1841—1. számú végzésével Schottola Ernő felperes részére ** alperes ellen 167 kor. 30 f. l. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1780 kor. becsült ingóságokra a Nagyvárad városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik annak a felülfoglaltatott követelése erejéig s amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Nagypiacz-tér leendő megtartására határidővel 1914. év június hó 25-ik napján délután 3 órája üzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igénylőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttől vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1914. évi június hó 3. napján.

Csathó Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Értesítés.

Rákóczi-ut 7.
szám alatti he-
lyiségben levő
kötött és szövött

áruraktár
teljes eladása

e hó 22-én hétfőn
reggel 8 órakor
megkezdődött.

egy divat raktár vétele
folytán eddig még nem
létezett

olcsó áruk

mellett eladásra kerülnek
különbéle gyapju és mosó
kelmék, himzett batisztok,
blousok, pongyolák, női és
férfi fehéreneműek, vásznak,
zsebkendők, harisnyák, nap-
ernyők, fürdőköpeny és ru-
hák, pipere cikkek, nyak-
kendők, kalapok stb.

Az eladás naponta
8-12-ig. 2-8-ig.

Viszonteladók csak reggel
9 óráig vásárolhatnak.

12164—1914. sz.

Hirdetmény.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur 20824/1914. III. sz. leiratával a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének kérelmére a bihari h. é. vasutak Nagyvárad-Érmibályfalvai vonalának át-helyezése, Biharpuspöki Össi pusztai összekötő vonalának létesítése és Össi pusztai állomás bővítése céljaira Nagyvárad város határában szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 32 §-a értelmében elrendelte. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága az ezen rendelet alapján megtartandó kisajátítási eljárás határnapjául 391/1914 kb. sz. határozatával az 1914 évi július hó 23 napjának délelőtti 10 óráját, helyéül pedig a városi székház bizottsági termét jelölte ki.

Erről az 1881. évi XLI. t. c. 34 §-a értelmében az érdekelteket azzal értesitem, hogy a kisajátítási terv és összeírás példányai a városhaza közigazgatási kiadóhivatalában I. em. 24. sz. szoba 1914. évi június hó 23-tól július hó 7-ig terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek s ezen idő alatt ott megtekinthetők és hogy a bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemileg határoz, ha a tárgyaláson az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Nagyvárad, 1914 június 15-én.

Rimler Károly,
polgármester.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelhet és eeknek megőrzésére a legmesszebb menő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
uj csipke, himzés,
harisnya áruház
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszeroznén, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet
X. évtársulatába való belépésre.

A Magyar Bank kebelében működő
„Magyar Takarékszövetkezet“

1914. év július hó 1-én megnyitja

X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel Nagyvárad város és Biharvármegye közönségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek lejegyzésével történik, melyek tetszésszerűen számban jegyezhetők.

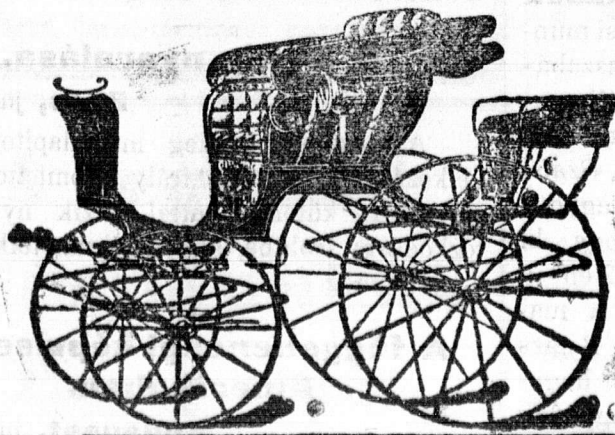
Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor eszközölhetők és egy heti befizetés után mindenki megkapja a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen postatakarék pénztár utján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb betétek utján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hitel igényeit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani. A szövetkezeti tagok a teljesített befizetések $\frac{4}{5}$ részét minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel mellett kölcsön vehetik. A szövetkezeti tagok a befizetett tőkájüket a reális üzleteredmény részesedéssel együtt (minden egy koronás üzletrészt után K 11.) megkapják.

A beiratások alkalmával minden 20 filléres üzletrészt után 5 fillér beiratási díj fizetendő. Késedelmes befizetéseknel pedig amennyiben a tagok a késedelmet idejekorán pótolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága.

Standary György

kocsigyáros, volt es.
és kir. gyógykovács,

Lakatos-utca 10. szám.

Telefon: 866.

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kívánatra rajzok után is készítenek a legmodernebb kivitelben.

Ha nincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és T. R. S. A.** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák **24 óra** alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjal készítik. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörlődét nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek, huszárírógépek, ló- és juhvirógépek javítását és köszörlődését. Raktáron tartok mindennemű bel és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló piperezereket, mindennemű acél-árúkat, úgymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tolkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörlős

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeltes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
iv lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi

kölniviz, kölniviz-szappan és puder

minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kapható.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár

Nagyváradon:

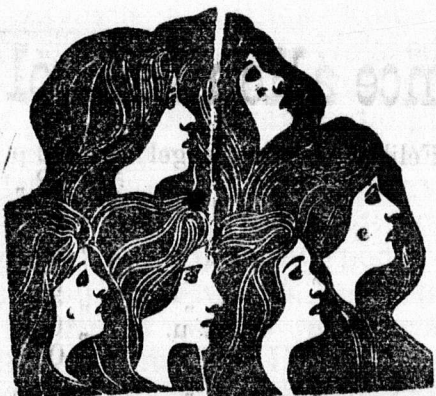
Farkas István drog.

és

Darvas István

Ujvárosi drog. (Sas passage.)

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett

Európai híru 41° C. meleg természetes hévviz.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1.60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendü zene. Kitünő konyha. Villanyvilágítás. Telefon. Interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Egész nyáron Kakuczi János hírneves erdélyi zenekara hangversenyez.

Szőlőmoly ellen az egyedüli
biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet
12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt.
kebelében működő

**FILLERES TAKARÉK ÉS
SEGÉLYSZÖVETKEZET**

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama
alatt — 3 éven át — hetenként kötelezőleg fizetendő
20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban je-
yezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok
részére kisebbszerű hetenként ismétlődő betétek által
a vagyonygyűjtést lehetővé tegye. másrészt, hogy
ugyannezen tagok betéteik arányában olcsó kamatláb
mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-
BANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszkö-
zölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a posta-
takarékpénztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészekenként 10 fillér beira-
tási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva
minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított köny-
vecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

**Filléres
Takarék és Segélyszövetkezet**

Kérjünk és fogyasszunk
mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tar-
talom tekintetében a legelső
gyárak termékeivel vetekszik
és amellel olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől
kezdve a városi raktár házhöz
szállít. Állandó vevők ingyen
jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi
raktár (Nagypiacz-tér),
telefon 471.

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfliszabó cég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a
legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó
árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint
aszur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a
legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meg-
győző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14
év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisz-
telendő papságot és a n. é. közönséget, hogy
papi és civil ruha tökéletességét
áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagy-
ságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen
nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki meg-
rendelőnek elég egy minta reverenda beküldés,
esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmomra bármilyen szalon ruha kölcsön
kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPÍTOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Értesítjük t. feleinket, valamint a t.
közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharmegyei főügynökségét átvettük és a
biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-
utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű
biztosítás u. m.

tűz, jég, betörés, üvegtörés, szál- litmány és életbiztosítás

a legelőnyösebb feltételek mellett köthető.
Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágaza-
tát u. m.

baleset, automobil és géptörés el- leni és szavatossági biztosításokat

kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilá-
gosítással készséggel szolgálunk (Telefon:
840. szám.)

Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bank
részvénytársaság.

Félikusz-fürdőbe induló fürdővonatok.

Nagyvárad és Váradvelence állomásairól

Nagyvárad állomásáról ind. reggel	4 ó. 35 p. érk. Félikusz-fürdőbe reggel	5 ó. 02 p.
V.-Velence	4 " 47 "	5 " 02 "
Nagyvárad	" " d. e. 8 " 00 "	" " d. e. 8 " 33 "
V.-Velence	" " " 8 " 10 "	" " " 8 " 33 "
Nagyvárad	" " " 10 " 00 "	" " " 10 " 33 "
V.-Velence	" " " 10 " 10 "	" " " 10 " 33 "
Nagyvárad	" " d. u. 2 " 30 "	" " d. u. 3 " 03 "
V.-Velence	" " " 2 " 40 "	" " " 3 " 03 "
Nagyvárad	" " " 4 " 55 "	" " " 5 " 23 "
V.-Velence	" " " 5 " 00 "	" " " 5 " 23 "
Nagyvárad	" " " 5 " 35 "	" " este 6 " 03 "
V.-Velence	" " " 5 " 43 "	" " " 6 " 03 "
Nagyvárad	" " este 8 " 31 "	" " " 9 " 03 "
V.-Velence	" " " 8 " 41 "	" " " 9 " 03 "

Félikusz-fürdőből visszautazás

Félikusz-fürdőből ind. reggel	7 ó. 45 p.-kor. érk. Nagyváradra d. e.	8 ó. 20 p.-kor.
" " d. e. 8 " 40 "	" " " " " 9 " 10 "	" " " 10 " "
" " " 10 " 39 "	" " " " " " " 1 " 10 "	" " " 3 " 40 "
" " d. u. 3 " 10 "	" " " " " " " d. u. 3 " 40 "	" " " 7 " 30 "
" " este 6 " 59 "	" " " " " " " este 7 " 30 "	" " " 9 " 40 "
" " " 9 " 10 "	" " " " " " " " " 9 " 40 "	" " " 11 " 00 "
" " éjjel 10 " 32 "	" " " " " " " " " éjjel 11 " 00 "	

Hódmezővásárhelyi Dankó Béla utóda Virág Károly az egész idényre szer-
ződtetett hírneves zenekara a Nagyvendéglő teraszain naponta 3-szor hang-
versenyez. Eredeti hegyiborok, elsőminőségű Kőbányai sörök, konyha házi-
kezelésben, mérsékelt étlap árak állanak a nagyérdemű közönség rendelke-
zésére. Délután 5 órától este 9 óráig a zene hangversenyen egy hírneves
tárogató közreműködik. Minden szombat este tombolajáték, játék után tánc-
mulatság a gyógyteremben Virág Károly és zenekara mellett. Konfetti, szer-
pentin és tűzijátékkal egybekötve minden belépési díj nélkül. Érdekes csol-
nakázás egész napon át a «Halas taván» este 9 óráig.

Az utolsó vonatindulás Félikusz-fürdőből este fél 11-kor N.-Várad felé.